

Gdańsk, 27 września 2011 r.

Gospodarka wodna – kluczowa sprawa dla Pomorza.

Szanse i realne rozwiązania dla gospodarki wodnej w Polsce – podsumowanie konferencji Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza.

Jak efektywnie wykorzystać potencjał Wisły do celów gospodarczych, energetycznych i żeglugowych? Jak zmniejszyć ryzyko powodziowe? Jak zwiększyć jej atrakcyjność turystyczną, jak chronić jej unikalną przyrodę? Jak pogodzić te aspekty w ramach zrównoważonego rozwoju obszarów rzecznych? Jakie działania są możliwe w świetle prawa krajowego i unijnego? – nad tymi kwestiami zastanawiali się uczestnicy konferencji „Stan gospodarki wodnej w Polsce – problematyka prawna i kompetencyjna na przykładzie Pomorza”.

Konferencja, która odbyła się 27 września br. w Gdańsku, zgromadziła ponad stu przedstawicieli środowisk naukowych, polityków, przedstawicieli administracji centralnej i samorządowej oraz przedsiębiorców. Słuchacze zapoznali się z cyklem referatów oraz wzięli udział w debacie poświęconej różnym aspektom problemów gospodarki wodnej, opierając dyskusję na zaleceniach ramowej dyrektywy wodnej Unii Europejskiej i wymianie doświadczeń z ostatnich lat wdrażania tej dyrektywy.

Dr Tomasz Sowiński, prezes Związku Miast Nadwiślańskich, podkreślał, że obecny stan prawny i zagmatwanie kompetencyjne w administracji mogą mieć duże konsekwencje dla krajowej gospodarki wodnej, prowadząc do spowolnienia rozwoju gospodarczego regionów rzecznych czy wzrostu zagrożenia powodziowego. Jako jedno z rozwiązań zaproponował skupienie najważniejszych kompetencji z obszaru gospodarki wodnej w jednym resorcie – Ministerstwie Gospodarki Wodnej.

Przedsiębiorstwa dla Wisły

Polskie przedsiębiorstwa dysponują konkretnymi rozwiązaniami, które mogą zwiększyć bezpieczeństwo Dolnej Wisły, jak też atrakcyjność gospodarczą całego regionu. Obecna sytuacja Dolnej Wisły jest konsekwencją zaniechania w latach 80-tych realizacji projektu Kaskady Dolnej Wisły nieprawidłowej pracy stopnia wodnego we Włocławku. Parlament RP w 2000 roku dostrzegł konieczność budowy kolejnego stopnia, a odpowiedzią na tę uchwałę jest Program ENERGA WISŁA realizowany przez Grupę ENERGA.

- Wykonujemy nasz projekt tak, by był zgodny z najlepszy światowymi praktykami. Realizacja Programu to szereg korzyści, między innymi: spełnienie priorytetowego interesu publicznego, którym jest zapewnienie

bezpieczeństwa stopnia we Włocławku, zabezpieczenie przeciwpowodziowe, wzrost bezpieczeństwa ekologicznego, usprawnienie transportu wodnego na tym odcinku, powstanie przeprawy przez rzekę oraz stworzenie zgodnego z narodowym planem rozwoju odnawialnych źródeł energii. – mówi Jacek Szubstarski, Dyrektor Programu „ENERGA Wisła”.

– Już teraz konsultujemy nasz projekt z szerokim gronem interesariuszy, w tym z Komisją Europejską. Jednakże tak duża i skomplikowana inwestycja wymaga współpracy wielu podmiotów i instytucji – stąd uczestnictwo w debacie traktujemy jako kolejną możliwość wymiany poglądów w poszukiwaniu najlepszych rozwiązań w duchu zrównoważonego rozwoju. – dodaje.

Regulacja Wisły szansą na wzrost bezpieczeństwa powodziowego

Wielu ekspertów zgodnie twierdziło, że dalsza regulacja Wisły jest konieczna ze względu na brak alternatywnego rozwiązania przy zapobieganiu powodziom oraz dotkliwym wezbraniom rzeki. Regulacja rzeki to także rozwój transportu wodnego i hydroenergetyki, które są szansą dla wzrostu gospodarczego regionu Pomorza. **Aleksandra Czyżewska, Pełnomocnik Wojewody Mazowieckiego ds. Programu Bezpieczeństwa Powodziowego w Dorzeczu Wisły Środkowej**, przedstawiła stan prac nad rządowym projektem, który, realizowany we współpracy z partnerami społecznymi i gospodarczymi, ma stanowić kompendium wiedzy w przeciwdziałaniu klęskom, wynikających z nagłych zmian pogodowych.

Rozwój, ale tylko zrównoważony

Na konferencji poruszono także problematykę zrównoważonego rozwoju przy zagospodarowaniu Wisły. Profesor Jan Żelazo z SGGW podkreślał, że aby pogodzić potrzeby gospodarcze z ochroną ekosystemów rzecznych, konieczna jest szeroka współpraca między hydrotechnikami a przyrodnikami.

Dyrektor firmy Ove Arup & Partners Polska, Jan Zabierzewski, zaprezentował dobre praktyki zrównoważonego rozwoju na przykładach gospodarki wodnej Wielkiej Brytanii, takich jak zbiornik Havant Thicket, który ma być wybudowany na wrażliwym środowiskowo terenie (a działania kompensacyjne i nowy ekosystem spowodują wzrost bioróżnorodności) czy też inwestycja w Wakefield, która jest przykładem wzorowej współpracy wykonawcy ze społecznością lokalną.

Debata na temat stanu gospodarki wodnej oraz konsekwencje dla Pomorza

Zaplanowana debata przedłużyła się do blisko dwóch godzin. Rozmawiano między innymi o wsparciu OZE dla hydroenergetyki, o koordynacji działań związanych z gospodarką wodną oraz o aktualnie rozproszonych wśród

wielu ministerstw i jeszcze większej ilości urzędów kompetencji i odpowiedzialności. Pojawiły się koncepcje utworzenia jednego ministerstwa gospodarki wodnej. Padł również wniosek o utworzenie spółki celowej, która w obszarze kilku województw mogłaby skutecznie realizować postawione przed nią cele. Formuła Partnerstwa Publiczno-Prywatnego zyskała zainteresowanie wszystkich stron. Taki podmiot byłby szczególnie istotny dla regionów z głównymi dolinami rzecznyymi i zależnymi od gospodarki wodnej – w tym dla Pomorza. Uczestnicy debaty byli wyjątkowo zgodni, iż należy przejść do działania i nie stać nas na dalsze zaniechania. Koszty biernej akceptacji stanu obecnego są już dziś dużo droższe niż racjonalne, zrównoważone inwestycje w gospodarkę wodną. W debacie uczestniczyli m.in.:

- **Władysława Bogacka** - Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego,
- **Halina Czarnecka** - RZGW Gdańsk,
- **Krzysztof Andruszkiewicz** - SLD,
- **Przemysław Daca** - Ministerstwo Infrastruktury,
- **Andrzej Jaworski** - PIS,
- **Zenon Ody** – kandydat na posła z listy PSL,
- **Piotr Ołowski** - PO,
- **Jacek Szubstarski** – Dyrektor Programu Wisła Grupy Energa SA.

Debatę prowadzili: **Michał Behnke** – kancelaria Radców Prawnych CIC i **Andrzej Tyszecki** – Biuro Projektowo-Doradcze Ekokonsult.

*- Gospodarka wodna to kluczowy sektor dla Pomorza. Wystarczy spojrzeć w historię by łatwo powiązać rozkwit i złote czasy Pomorza i Polski z dobrym gospodarowaniem wodami i transportem morskim i śródlądowym. Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza zrzesza firmy, które bez dobrze zarządzanej gospodarki wodnej nie mogą dalej się rozwijać. Odpowiedzią na te, zgłaszane problemy jest nasza konferencja. Wnioski i efekty z debaty planujemy wdrażać do aktualizowanej właśnie strategii rozwoju Województwa Pomorskiego jak również użyć ich jako argumentów do koniecznych zmian na szczeblu centralnym. – wyjaśnia **Adam Protasiuk** – Prezes Zarządu Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza.*

W podsumowującej debacie podkreślano potrzebę współpracy wszystkich zaangażowanych podmiotów – zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym. Rozwiązania muszą być efektywnym kompromisem interesów i potrzeb społeczeństwa, przemysłu oraz ochrony środowiska. Właściwe zarządzanie gospodarką wodną, w tym ryzykiem powodziowym, będzie miało znaczący wpływ na rozwój gospodarczy Pomorza.